

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

03 січня 2019 року

м. Київ

№ 12

Про затвердження Положення про порядок резервування коштів в іноземній валюті (банківських металів) за залученими банком вкладками (депозитами), кредитами (позиками) від нерезидентів

Відповідно до статті 99 Конституції України, статей 6, 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, Закону України “Про банки і банківську діяльність”, з метою сприяння фінансовій стабільності, у тому числі стабільності банківської системи України, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про порядок резервування коштів в іноземній валюті (банківських металів) за залученими банком вкладками (депозитами), кредитами (позиками) від нерезидентів.

2. Департаменту відкритих ринків (Пономаренко С. В.) після офіційного опублікування довести до відома банків інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Постанова набирає чинності з 07 лютого 2019 року.

Голова

Яків СМОЛІЙ

Інд. 40

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
03 січня 2019 року № 12

Положення про порядок резервування коштів в іноземній валюті (банківських металів) за залученими банком вкладками (депозитами), кредитами (позиками) від нерезидентів

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про банки і банківську діяльність” та нормативно-правових актів Національного банку України (далі – Національний банк).

2. Національний банк цим Положенням установлює порядок резервування банком України, філією іноземного банку на території України (далі – банк) коштів в іноземній валюті (банківських металів), які отримані банком за договором про залучення вкладу (депозиту), кредиту (позики) від нерезидента та підлягають поверненню/фактично повертаються банком у строк, що дорівнює або менше 183 календарних дні (далі – операція залучення коштів або операція).

3. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

1) валюти резервування – визначений Національним банком перелік іноземних валют, у яких банку дозволяється здійснювати перекази коштів, що резервуються, для їх зарахування та зберігання на кореспондентських рахунках Національного банку;

2) норматив резервування коштів за операцією (далі – норматив резервування) – установлений Національним банком у процентному значенні розмір резерву за операцією до об’єкта резервування;

3) об’єкт резервування – сума коштів в іноземній валюті (банківських металів), отриманих банком за договором про залучення вкладу (депозиту), кредиту (позики) від нерезидента, яка підлягає поверненню/фактично повертається банком у строк, що дорівнює або менше 183 календарних дні;

4) період резервування за операцією (далі – період резервування) – визначений строк, протягом якого кошти резервуються та зберігаються в Національному банку відповідно до встановленого нормативу резервування до об'єкта резервування;

5) резервування коштів за операціями або резервування операцій – формування та зберігання банком резервів за операціями в Національному банку;

6) строк операції – строк, що розпочинається з дня (дати) отримання банком коштів в іноземній валюті (банківських металів) за залученим(ою) кредитом (позикою), вкладом (депозитом) від нерезидента та закінчується в день (на дату) їх повернення банком (фактичного виконання банком зобов'язання за відповідним договором).

Інші терміни та поняття, що вживаються в цьому Положенні, застосовуються в значеннях, визначених законодавством України та нормативно-правовими актами Національного банку.

4. Національний банк з метою превентивного запобігання розгортанню системних ризиків унаслідок інтенсифікації банками короткострокових залучень іноземної валюти (банківських металів) закладами (депозитами), кредитами (позиками) від нерезидентів має право устанавлювати окремим нормативно-правовим актом:

1) вимогу про резервування банками операцій (далі – вимога про резервування операцій);

2) розмір нормативу резервування;

3) перелік валют резервування;

4) перелік кореспондентських рахунків Національного банку в іноземних валютах, що відповідають валютам резервування, для зарахування коштів, що переказуються банками для цілей резервування операцій та зберігання коштів, що резервуються;

5) особливості резервування операції з урахуванням виду іноземної валюти (банківського металу), строку операції, що підлягає резервуванню.

5. Банк здійснює резервування операцій у банківських металах аналогічно до порядку резервування операцій в іноземній валюті.

6. Банк зобов'язаний у період дії вимоги про резервування операцій забезпечити своєчасність та повноту резервування коштів у Національному банку за кожною операцією, що підлягає резервуванню, згідно з порядком, установленим цим Положенням (далі – порядок резервування).

7. Вимога про резервування операцій та відповідно норми цього Положення не поширюються на вклади (депозити), кредити (позики) від нерезидента, кошти за якими залучаються банком:

1) на строк не більше одного робочого дня, за винятком випадків продовження (продлонгації/прострочення) цього строку до строку операції, що дорівнює або менше, ніж 183 календарних дні;

2) на визначений договором строк, що перевищує 183 календарних дні, або без зазначення строку залучення (за винятком випадків, коли строк залучення/фактичний строк користування коштами змінюється/скорочується до строку операції, що дорівнює або менше 183 календарних днів, а також у випадку залучення коштів за окремою частиною/окремим траншем договору/кредитної лінії на строк, що дорівнює або менше 183 календарних днів);

3) під державні гарантії;

4) від міжнародних фінансових організацій, членом яких є Україна, та/або від міжнародних фінансових організацій, щодо яких Україна зобов'язалася забезпечувати правовий режим, який надається іншим міжнародним фінансовим організаціям.

8. Вимога про резервування операцій діє щодо кожної операції (з урахуванням філій, за винятком філій банку, створених на території інших держав), за якою отримання банком коштів, що залучаються, та/або повернення залучених коштів (фактичне виконання банком зобов'язання з повернення залучених коштів) відбувається в період дії вимоги про резервування операцій.

9. Банк у разі припинення дії вимоги про резервування операцій має право на повернення коштів, що резервувалися ним у Національному банку (у сумі фактичного залишку коштів у валютах резервування, що зберігалися на кореспондентських рахунках Національного банку під час резервування операцій банком).

10. Національний банк здійснює контроль за дотриманням банками порядку резервування коштів за операціями.

II. Рахунок банку в Національному банку для обліку коштів, що резервуються

11. Банк з метою відкриття окремого рахунку в Національному банку для обліку коштів, що резервуються (далі – накопичувальний рахунок), зобов'язаний подати до Національного банку такі документи:

1) заяву про відкриття накопичувального рахунку;

2) картку зі зразками підписів.

Заява про відкриття накопичувального рахунку та картка зі зразками підписів оформляються відповідно до вимог нормативно-правового акта Національного банку, що регулює порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків-резидентів і нерезидентів.

Банк у супровідному листі, який разом із заявою про відкриття накопичувального рахунку та карткою зі зразками підписів подається до Національного банку, зазначає інформацію щодо електронної адреси для надсилання виписок з накопичувального рахунку, SWIFT-коду (BIC kod) банку, засобів зв'язку, за допомогою яких слід надсилати виписки з накопичувального рахунку.

12. Національний банк відкриває банку накопичувальний рахунок та доводить його номер до відома банку.

13. Банк здійснює перерахування коштів, що резервуються, на накопичувальний рахунок у розрізі валют резервування згідно з окремими платіжними дорученнями. У реквізиті “Призначення платежу” такого платіжного доручення банк, крім іншого, обов'язково зазначає таке: “Резервування коштів за вкладами (депозитами), кредитами (позиками) від нерезидентів”.

14. Національний банк не нараховує проценти на кошти, що резервуються.

15. Банк для повернення коштів, що резервувалися, подає до Національного банку платіжне доручення в іноземній валюті (засобами системи SWIFT або на паперовому носії), у якому зазначається дата повернення цих коштів на рахунок банку (не раніше наступного робочого дня після дати подання банком платіжного доручення про повернення коштів, що резервувалися) та номер накопичувального рахунку. Банк у реквізиті “Призначення платежу” такого платіжного доручення обов'язково зазначає таке: “Повернення коштів, що резервувалися за вкладами (депозитами), кредитами (позиками) від нерезидентів”.

III. Процедура резервування банком операцій

16. Банк зобов'язаний здійснювати резервування операції:

1) в обсязі резерву, що обраховується згідно з установленим нормативом резервування до об'єкта резервування за операцією. Об'єкт резервування за операцією за вихідні й святкові дні визначається на рівні об'єкта резервування на кінець того робочого дня банку, що передував вихідним чи святковим дням;

2) у валюті об'єкта резервування за операцією. Якщо іноземна валюта об'єкта резервування за операцією не належить до валют резервування, то резервування здійснюється в будь-якій з валют резервування за вибором банку із застосуванням крос-курсу, визначеного за офіційним курсом гривні до іноземних валют та банківських металів, установленим Національним банком на дату здійснення банком резервування;

3) на повну кількість днів періоду резервування. Тривалість (кількість днів) періоду резервування за операцією збігається з кількістю днів строку такої операції, які припадають на період дії вимоги про резервування операцій. Банк має переглянути тривалість періоду резервування за операцією в разі зміни строку операції.

17. Банк протягом усього періоду резервування за операцією зобов'язаний зберігати кошти, що резервуються, на кореспондентських рахунках Національного банку в іноземних валютах, що відповідають валютам резервування.

18. Банк зобов'язаний перерахувати кошти в сумі, яка відповідає обсягу резерву за операціями, що підлягають резервуванню, у повному обсязі на накопичувальний рахунок.

19. Зарахування коштів, що резервуються, на накопичувальний рахунок свідчить про здійснення банком резервування з дня (дати) зарахування цих коштів на кореспондентський рахунок Національного банку.

20. Документом, який підтверджує суму коштів, що резервуються, є виписка з накопичувального рахунку банку (дата зарахування на кореспондентський рахунок Національного банку коштів, що резервуються, зазначається в реквізиті платежу "Призначення платежу"). Залишки коштів на накопичувальному рахунку за вихідні/святкові дні визначаються на рівні залишків коштів на кінець того робочого банківського дня, що передував вихідним/святковим дням.

21. Час між днем (датою) отримання банком коштів за операцією, що резервується, та днем (датою) здійснення банком резервування такої операції (уключаючи ці дні) не повинен перевищувати семи календарних днів, крім випадків, коли резервуванню підлягає операція, кошти за якою банк отримав:

1) до початку періоду дії вимоги про резервування операцій. Банк визначає об'єкт резервування за такою операцією та строк такої операції, починаючи з першого дня періоду дії вимоги про резервування операцій;

2) у період дії вимоги про резервування операцій, але на ці кошти на день (дату) їх отримання банком не поширювалася вимога про резервування операцій.

Банк здійснює резервування у випадках, передбачених підпунктами 1 та 2 пункту 21 розділу III цього Положення, не пізніше сьомого календарного дня з дати виникнення підстав для резервування коштів за відповідною операцією.

22. Банк зобов'язаний подавати у визначені строки відповідну звітність про суми коштів, що резервуються банком на накопичувальному рахунку, у розрізі операцій, які підлягають резервуванню, згідно з нормативно-правовим актом Національного банку з питань організації статистичної звітності, що подається до Національного банку.

23. Банк у випадку недорезервування ним коштів за операціями не пізніше наступного робочого дня після дати виникнення недорезервування зобов'язаний письмово проінформувати Національний банк про несвоєчасне та/або неповне перерахування ним коштів, що резервуються, на накопичувальний рахунок (із зазначенням суми коштів, недорезервованих банком на накопичувальному рахунку на відповідну дату, у розрізі операцій, що підлягали резервуванню).

Директор Департаменту
відкритих ринків

Сергій ПОНОМАРЕНКО

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України
_____ О. ЧУРІЙ

(підпис)

_____ 2018 року
(дата)